

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

BK-VII.0520.344.2025
Warszawa, 15 października 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11576 złożoną do Ministra Sprawiedliwości przez Pana Posła Wiesława Szczepańskiego *w sprawie prac nad podniesieniem stawek za pomoc prawną z urzędu udzielaną przez adwokatów*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Ad 1

Ministerstwo Sprawiedliwości konsekwentnie zmierza do dostosowania wysokości opłat za czynności adwokatów i radców prawnych ustanowionych z urzędu do realiów rynkowych. Nasze działania z jednej strony odpowiadają na postulaty środowiska prawniczego, z drugiej zaś muszą uwzględniać możliwości budżetu państwa.

W kwestii stawek adwokackich, Minister Sprawiedliwości 14 maja 2024 roku wydał nowe rozporządzenie w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu¹. Stawki wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu zostały zrównane z opłatami pełnomocnika ustanowionego z wyboru.

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 763

Kolejnym krokiem była zmiana rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie², polegająca na podwyższeniu o 100 % zarówno stawek z urzędu, jak i opłat w sprawach z wyboru w 11 kategoriach spraw.

Podwyżka dotyczyła następujących kategorii spraw:

- 1) o alimenty, nakazanie wypłacenia wynagrodzenia za pracę do rąk drugiego małżonka – ze 120 zł podwyższono do 240 zł,
- 2) o stwierdzenie nabycia spadku – ze 120 zł podwyższono do 240 zł,
- 3) opróżnienie lokalu mieszkalnego – z 240 zł podwyższono do 480 zł,
- 4) ze skargi na czynności komornika – podwyższenie do 160 zł z 80 zł,
- 5) nawiązanie umowy o pracę, uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, przywrócenie do pracy lub ustalenie sposobu ustania stosunku pracy – ze 180 zł podwyższono do 360 zł,
- 6) inne roszczenia niemajątkowe – ze 120 zł podwyższono do 240 zł,
- 7) ustalenie wypadku przy pracy, jeżeli nie jest połączone z dochodzeniem odszkodowania lub renty – z 240 zł podwyższono do 480 zł,
- 8) świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego oraz w sprawach dotyczących podlegania ubezpieczeniom społecznym – podwyższono ze 180 zł do 360 zł,
- 9) demoralizację – podwyższono ze 120 zł do 240 zł,
- 10) czyn karalny – z 360 zł, podwyższono do 720 zł,
- 11) nieletnich, jeżeli sprawa dotyczy zarówno demoralizacji, jak i czynu karalnego – z 360 zł podwyższono do 720 zł.

Następnie, w maju 2025 roku Ministerstwo Sprawiedliwości skierowało do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania dwa kolejne projekty rozporządzeń zmieniających rozporządzenia w sprawie:

² rozporządzenie z 23 grudnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1949)

- 1) ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (B894)³,
- 2) ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (B895)⁴.

Celem proponowanych nowelizacji jest dalsze dostosowanie wysokości opłat za czynności adwokatów i radców prawnych ustanowionych z urzędu do realiów gospodarczych.

Obecnie ww. projekty rozporządzeń zostały już uzgodnione międzyresortowo i wkrótce zostaną przekazane do Rządowego Centrum Legislacji z wnioskiem o rozpatrzenie przez komisję prawniczą. Projekty zostały również poddane opiniowaniu, w szczególności przez Naczelną Radę Adwokacką i Krajową Radę Radców Prawnych, natomiast w ramach konsultacji publicznych zostały przekazane organizacjom zrzeszającym samorządy zawodowe, stowarzyszenia prawnicze i pracodawców prawniczych. Dokumentacja związana z konsultacjami i opiniowaniem została opublikowana w serwisie Rządowego Centrum Legislacji (linki w przypisach).

Ad 2

Tak, jak podano powyżej, Ministerstwo Sprawiedliwości prowadzi stałe konsultacje ze środowiskiem adwokatów i radców prawnych w zakresie zmian legislacyjnych w ustawach Prawo o adwokaturze i o radcach prawnych, a także w kwestiach dotyczących stawek za pomoc prawną udzielaną z urzędu.

Konsultacje te mają charakter ciągły i odbywają się zarówno poprzez spotkania robocze, jak i korespondencję prowadzoną z ww. samorządami zawodowymi. Przykładowo takie spotkania w ostatnim czasie odbyły się 26 maja, 30 lipca i 14 sierpnia 2025 roku. W ramach spotkań roboczych omawiane są projektowane zmiany legislacyjne i ich skutki, a także zgłaszane są uwagi merytoryczne. Równolegle, projekty aktów prawnych w ramach konsultacji są przekazywane do samorządu adwokatów i radców prawnych do opiniowania, zgodnie z zasadami procesu legislacyjnego.

³ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12398157>

⁴ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12398156>

Ad 3

Obecnie nie toczą się prace nad wprowadzeniem automatycznego mechanizmu waloryzacji stawek. Natomiast Departament Zawodów Prawniczych w Ministerstwie Sprawiedliwości stale monitoruje i analizuje zagadnienia związane ze stawkami wynagrodzeń dla adwokatów i radców prawnych, aby właściwie ocenić możliwość kolejnych zmian ich wysokości.

Z wyrazami szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/